

ORGANIK KIMYONING TURLI SOHALAR RIVOJIDAGI O‘RNI

*Azimov Abbosjon Avazjon o‘g‘li
Qarshiyev Umidjon To‘lqin o‘g‘li
Otamurodov Murodjon Isroil o‘g‘li
Jizzax Politehnika instituti talabalari
Xakberdiyev Shuxrat Mahramovich
Jizzax politehnika instituti o‘qituvchisi*

Annotatsiya: Organik kimyo, molekullarning tuzilishi, xususiyatlari va reaksiyalarini o‘rganadigan fan bo‘lib, u turli texnik sohalarda muhim ahamiyatga ega hisoblanadi va dori darmon sohasida qishloq xo‘jaligini rivojlantirishda muhim ro‘l o‘ynaydi texnologiyada polimerlar va boshqa turdagi mahsulotlari ishlab chiqarishida katta ahamiyatga ega.

Kalit so‘zlar: Kimyo, texnika, kimyoviy reaksiya, molekullar, organik kimyo, plastmassa, bo‘yoq, dori-darmon.

Organik Kimyoning Texnikadagi Qo‘lanilishi kimyoviy sanoat Organik kimyo, plastmassa, bo‘yoq, dori-darmon va boshqa ko‘plab mahsulotlarni ishlab chiqarishda asosiy rol o‘ynaydi. Masalan, polimerlar (plastmassalar) organik birikmalardan tayyorlanadi va ular kundalik hayotimizda keng qo‘llaniladi shu bilan birga Organik kimyo energiya ishlab chiqarishda ham muhimdir. Neft va gaz, organik birikmalarning tabiiy manbalaridir. Ular yoqilg‘i sifatida ishlatiladi va energiya ishlab chiqarish jarayonlarida asosiy komponent hisoblanadi.

Farmatsevtika: Dori-darmonlar ko‘pincha organik birikmalardan tayyorlanadi. Organik kimyo orqali yangi dori vositalarini yaratish va ularning ta'sirini o‘rganish, tibbiyotda innovatsiyalarni ta'minlaydi.

Agronomiya: Organik kimyo, pestitsidlar va o‘g‘itlar ishlab chiqarishda ham muhimdir. Bu mahsulotlar qishloq xo‘jaligida hosilni oshirishda va zararkunandalarga qarshi kurashishda qo‘llaniladi va Organik kimyoning texnikada qo‘llanilishi ko‘plab usullarni o‘z ichiga oladi. Masalan: Sintetik Kimyo: Yangi organik birikmalarni sintetik yo‘l bilan olishda qo‘llaniladi. Bu jarayonlar orqali turli xil materiallar va mahsulotlar ishlab chiqariladi. Analitik Kimyo: Organik birikmalarni aniqlash va tahlil qilishda analitik metodlardan foydalaniladi. Bu, mahsulotlarning sifatini nazorat qilishda muhimdir.

Organikada Reaksiyalarni Optimallashtirish va Organik kimyoda reaksiyalarni tezlashtirish yoki ularning samaradorligini oshirish maqsadida turli usullar qo‘llaniladi. Bu, ishlab chiqarish jarayonlarini yanada samarali qiladi. Organik kimyo texnikaning rivojlanishida muhim rol o‘ynaydi. Yangi materiallar va texnologiyalarni ishlab chiqish, resurslardan samarali foydalanish va atrof-muhitga zarar yetkazmaslik kabi masalalar organik kimyoning yutuqlari bilan bog‘liq.

Texnik sohalardagi organik kimyoning rivojlanishi, insoniyatning ilm-fan, texnologiya va iqtisodiyot sohasidagi yutuqlarini ta'minlaydi. Shuningdek, bu fan yangi innovatsiyalar va yechimlar orqali jahonni yanada rivojlantirishga yordam beradi misol uchun yangi materiallar ishlab chiqarish

Biodegradabelli Polimerlar: An'anaviy plastmassalarga muqobil sifatida, tabiiy manbalardan olinadigan biodegradabelli polimerlar ishlab chiqish. Bu atrof-muhitga zarar keltirmasdan, mahsulotlarni ishlab chiqarish imkonini beradi.

Nanomateriallar: Nanotexnologiyalar yordamida yangi organik materiallar yaratish. Bu materiallar yuqori kuchlanish va yengil vazn bilan ajralib turadi, shu bilan birga, ularning qo'llanilishi ko'plab sohalarda (elektronika, tibbiyot) yangi imkoniyatlar ochadi.

Qayta Ishlanadigan Resurslar Samarali O'g'itlar va Pestitsidlar: Qishloq xo'jaligida foydalanish uchun organik o'g'itlar va pestitsidlarni ishlab chiqish. Bu, yerning unumdorligini oshirish va kimyoviy moddalar bilan ifloslanishni kamaytirishga yordam beradi. Energiya Manbalari: Organik materiallardan bioyoqilg'i ishlab chiqish. Bu energiya manbalarining yangilanishi va atrof-muhitga zarar yetkazmaslikka hissa qo'shadi

Xulosa qilib aytganda biz rivojlanib kelayotgan dunyoni Organik kimyo fanisiz tasovir qila olmaymiz o'z-o'zidan ko'rinib turibdiki, organik kimyo fani qishloq xo'jaligida o'g'itlar ishlab chiqarishda va dori darmonlarni tayorlashda qo'l keladi. Bu fandan foydalanib plastmas va sifatli polimerlar olishimiz mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Shuxrat, X., Farangiz, M., & Jasurbek, M. (2022). Oltinugurt (IV) oksidi konsentratsiyasining ortishi sharoitida metallarni korroziyadan himoyalashni o'rganish. *Журнал естественных наук*, 1(1 (6)), 87-89.
2. Абжалов, А., Маматова, Ф., & Хакбердиев, Ш. (2022). Коррозиядан химоялашга металл буюмларни тайёрлаш. *Журнал естественных наук*, 1(1 (6)), 79-82.
3. Kurbanova, D. S. (2022). Titration of Cu (II) ions with solutions of organic reagents. *Eurasian Journal of Engineering and Technology*, 7, 47-50.
4. Sattarovna, K. F., Makhramovich, K. S., & Bakhodirovna, J. U. (2022). Technologies Of Disposal Of Industrial Waste With Harmful Chemicals. *Eurasian Journal of Engineering and Technology*, 7, 42-46.
5. Khaitbaev A. K., Khakberdiev S. M., Toshov K. S. Isolation of Gossypol from the Bark of Cotton Roots //Annals of the Romanian Society for Cell Biology. – 2021. – С. 1069-1073.
6. Хакбердиев Ш. Синтез, строение и получение супрамолекулярных комплексов ароматических аминов с госсиполом //Журнал естественных наук. – 2021. – Т. 1. – №. 4.
7. Хакбердиев Ш. М. и др. Синтез госсипольных производных орто, мета, пара толуидина и их строение //Science and Education. – 2021. – Т. 2. – №. 10. – С. 195-200.
8. Khakberdiev, Sh M., et al. "Synthesis and structure of gossypol azomethine derivatives." *Young Scientist*,(4) (2015): 42-44.
9. Хакбердиев Ш. М. и др. 3-аминопропанол-1 билан госсиполнинг турли комплекслари синтези ва макрофаглар микдорига таъсири //Журнал естественных наук. – 2021. – Т. 1. – №. 1.
10. Хакбердиев, Ш. М. (2021). Госсиполнинг аминокпиридинлар билан синтези ва уларнинг никел тузи металлокомплексларини олиш. *Журнал естественных наук*, 3(5), 10-15.
11. Mahramovich, K. S. (2022). Results of computer study of biological activity of gossypol products. *Web of Scientist: International Scientific Research Journal*, 3(6), 1373-1378.
12. Khakberdiyev Shukhrat Mahramovich, & Mamatova Farangiz Qodir qizi. (2022). Synthesis of metal complexes of schiff bases and their structural analysis. *World Bulletin of Public Health*, 16, 173-177. Retrieved from.
13. Mahramovich, K. S. (2023). Structural analysis of supramolecular complexes of schiff bases. *American Journal of Interdisciplinary Research and Development*, 12, 36-41.

14. Mahramovich, K. S., & Khodiyevich, K. S. (2023). Study of the practical significance of benzimidazole and some of its derivatives. *Open Access Repository*, 4(02), 80-85.
15. Khakberdiyev Shukhrat Mahramovich, Khamidov Sobir Khodiyevich. (2023). Chemical structure and practical significance of benzoxazole . *Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research*, 10(09), 75–77.
16. Mahramovich, K. S. (2024). Study of synthesis, structure and biological activity of gossypol derivatives in computer program. *American Journal of Innovation in Science Research and Development*, 1(2), 75-81.
17. Mahramovich, K. S. (2023). Biological Activities of Water-Soluble and Cu²⁺ Salts of Gossypol Derivatives Metallocomplexes. *International Journal of Scientific Trends*, 2(2), 55-60.
18. Хакбердиев, Ш., Маматова, Ф., & Муллажонов, З. (2022). Доривор қоқи ўтининг кимёвий таркиби ва уни аданийлаштириш. *Журнал естественных наук*, 1(2 (7)), 209-213.
19. Makhramovich, K. S. (2024). Synthesis of Schiff Bases, Supramolecular Complexes and their Influence on Macrophages. *Miasto Przyszłości*, 49, 922-926.
20. Khakberdiyev, S. M. (2024). Synthesis of aminopyridine derivatives based on gossypol. *Miasto Przyszłości*, 48, 1063-1068.
21. Mahramovich, K. S. (2024). Study of synthesis, structure and biological activity of gossypol derivatives in computer program. *American Journal of Innovation in Science Research and Development*, 1(2), 75-81.
22. Nozimjon o'g, S. S., & Mahramovich, K. S. (2024). The Chemical Composition Of The White Carrak Plant And Its Medicinal Role. *Texas Journal of Medical Science*, 29, 78-80.